

РЕШЕНИЕ

№ 16572

гр. София, 29.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 03.04.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Маруся Йорданова

ЧЛЕНОВЕ: Маргарита Немска
Виржиния Петрова

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1041** по описа за **2026** година докладвано от съдия Маруся Йорданова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.72, ал.4 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/, във вр. с чл.208 и сл. от АПК.

Образувано е по касационна жалба от Д. А. Г., чрез адвокат З. С., срещу решение № 4647 от 22.12.2025 г. по анд № 10109/2025 г. по описа на СРС, НО, 10 състав. С оспореното решение е потвърдена Заповед за задържане на лице рег. № 2283з-521 от 05.06.2025 г., издадена от С. Т. К. – полицаи при 04 РУ - СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР на касатора е наложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“ в помещение за временно задържане на 04 РУ - СДВР във връзка с чл.354а от НК за това, че държи в себе си наркотични вещества.

В касационната жалба е посочено, че постановеното решение е незаконосъобразно, постановено в противоречие с материалния закон и при несъответствие с целта на закона. Поддържа се, че неправилно СРС е приел процесното задържане за съразмерно, като е обсъждал неотнормирани обстоятелства – етапа на разследването, необходимостта от изясняване на факти и възможността да бъдат снети обяснения. Счита се, че в конкретния случай задържането не е било необходимо, тъй като касаторът сам е съобщил за държането от него вещество и го е предал доброволно, поради което не е било необходимо нито да се преустановява престъпление, нито да се предотвратява неговото продължаване, нито да се осуетява укриване. Изтъква се още, че количеството на веществото е било пренебрежимо малко – 0,09 грама, на стойност 1,80 лева, а впоследствие наказателното производство е прекратено поради явна незначителност на

обществената опасност на деянието по чл. 9, ал. 2 от НК. Искането до съда е оспореното решение да бъде отменено, както и издадената заповед за задържане. Претендират се разноски.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, се представлява от адвокат С., поддържа жалбата по съображенията, изложени в същата. Претендира присъждане на разноски по чл. 38 от ЗА, тъй като касаторът ѝ е близък и не може да ѝ заплати адвокатски хонорар.

Ответникът – С. Т. К. – полицаи при 04 РУ - СДВР, редовно призован, не се представлява и не изразява становище.

Софийска градска прокуратура счита касационната жалба за основателна.

Административен съд София – град, XXV КС, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл.218, ал.2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл.211, ал.1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол. Разгледана по същество е основателна.

С обжалваното решение СРС е потвърдил Заповед за задържане на лице рег. № 228зз-521 от 05.06.2025 г., издадена от С. Т. К. – полицаи при 04 РУ - СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР на Д. А. Г. е наложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“ в помещение за временно задържане на 04 РУ - СДВР във връзка с чл.354а от НК за това, че държи в себе си наркотични вещества.

Решението на СРС е валидно и допустимо, но неправилно.

От доказателствата по делото се установява, че на 04.06.2025 г. около 23:20 часа при обход служители на 04 РУ - СДВР са спрели за проверка в [населено място], [улица] Д. А. Г.. Същият е заявил, че държи в себе си саморъчно свита цигара с марихуана. С Протокол за доброволно предаване от 04.06.2025 г. Г. е предал на полицейския служител 1 бр. саморъчно свита цигара със зелена тревиста маса с обяснението, че това е „фас за лична употреба“. След това е издадена процесната заповед за задържане, като лицето е било настанено в помещение за временно задържане в 00:30 часа на 05.06.2025 г. и е било освободено в 14:30 часа на същата дата.

За случая е било образувано досъдебно производство № 228 ЗМК 1013/2025 г. по описа на 04 РУ - СДВР, пр. пр. № 23246/2025 г. по описа на СРП. В хода на досъдебното производство е изготвена експертна справка, съгласно която изследваният обект съдържа коноп с нетно тегло 0,09 грама. Съгласно протокол за оценка на наркотични вещества стойността му е 1,80 лева. Установено е и че Г. не е осъждан.

С постановление на прокурор от СРП от 09.06.2025 г. наказателното производство е прекратено, като е прието, че деянието формално покрива състава на престъпление по чл.354а, ал.5, вр. ал.3, т.1 от НК, но с оглед малкото количество наркотично вещество, ниската му стойност и личността на дееца е налице явна незначителност на обществената опасност по смисъла на чл. 9, ал. 2 от НК.

При правилно установена фактическа обстановка, за да постанови решението си, СРС е приел, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган по чл.57, ал.1 от ЗМВР, в предвидената от закона форма и при наличие на достатъчно данни за извършено престъпление, поради което е приел, че процесното задържане е законосъобразно и съразмерно.

Районният съд е изследвал относимите за спора обстоятелства, но направените правни изводи не се споделят от настоящия състав.

Правилни са изводите на СРС, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган по чл.57, ал.1 от ЗМВР и в предвидената от закона писмена форма. Това обаче не е достатъчно, за да се приеме, че процесната принудителна административна мярка е законосъобразна.

Съгласно чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Съгласно чл.74, ал.2, т.2 от ЗМВР заповедта следва да съдържа фактическите и правните основания за задържането. В решението от 24 юни 2014 г. на ЕСПЧ по делото П. и П. срещу България по жалби № 50027/08 и № 50781/09 е посочено, че чл.5, § 1, б. „с“ от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи изисква лицето да е задържано по „обосновано подозрение“, че е извършило престъпление, като такова подозрение не може да бъде общо и абстрактно. Позоваването само на приложимите разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия на задържаното лице, не е достатъчно.

В конкретния случай от материалите по делото безспорно се установява, че към момента на полицейската проверка са съществували данни, че касаторът държи наркотично вещество. Това обаче не е достатъчно, за да се приеме, че процесната принудителна административна мярка е законосъобразна. Прилагането на принудителната административна мярка по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР следва да съответства и на целта на закона, както и на принципа на съразмерност по чл.6 от АПК.

Задържането за срок до 24 часа по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл.22 от ЗАНН, която се прилага с цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие. В случая не се установява съответствието на процесното задържане с тези цели.

Това е така, тъй като още при проверката Г. сам е заявил, че държи саморъчно свита цигара с марихуана, и незабавно я е предал доброволно на полицейските служители. Следователно към момента на издаване на заповедта веществото вече е било предадено и противоправното държане е преустановено по волята на самото лице. Самоличността на касатора е била установена. Липсват каквито и да било данни за опасност от укриване. Няма и данни за предходна престъпна дейност, като по делото е установено, че лицето не е осъждано. При тези обстоятелства не се установява каква конкретна необходимост е налагала ограничаването на правото му на свободно придвижване чрез задържане за срок до 24 часа.

Неправилно СРС е приел, че задържането е било пропорционално с оглед нуждата да се преустанови противоправното държане на наркотично вещество и да се изяснят обстоятелствата около това притежание. В случая държането е било преустановено преди издаването на заповедта, чрез доброволното предаване на веществото от касатора. Самото обстоятелство, че разследването е било в начален етап, не обуславя автоматично необходимост от задържане. Необходимостта да бъдат извършени първоначални действия по проверка и разследване не е самостоятелно основание за лишаване от свобода, когато липсват конкретни данни, че лицето ще се укрие, ще осуети разследването или ще продължи престъпната дейност.

Отделно от това, количеството на държаното вещество е било изключително малко – 0,09 грама, а стойността му е 1,80 лева. Макар последващото постановление за прекратяване на наказателното производство да не е самостоятелно решаващо относно първоначалната законосъобразност на заповедта, същото потвърждава изводите за ниската степен на обществена опасност на конкретното деяние. В постановлението изрично е прието, че е налице явна незначителност на обществената опасност на деянието по смисъла на чл.9, ал.2 от НК. Това обстоятелство, разгледано наред с доброволното предаване на веществото, липсата на данни за укриване и липсата на предходни осъждания, допълнително подкрепя извода, че в конкретния случай задържането не е било необходимо и съразмерно.

Следователно, дори да са били налице данни за формално осъществяване на състав по чл.354а от НК, тези данни не обосновават при конкретните факти прилагането на най-интензивната принудителна административна мярка, ограничаваща личната свобода на касатора. Процесното

задържане не е било наложено в съответствие с целта на закона и е в нарушение на принципа на съразмерност по чл.6 от АПК.

По тези съображения настоящият състав намира, че обжалваното съдебно решение е неправилно и следва да бъде отменено, като вместо него се постанови друго, с което да бъде отменена Заповед за задържане на лице рег. № 228зз-521 от 05.06.2025 г., издадена от С. Т. К. – полицаи при 04 РУ - СДВР.

С оглед изхода на делото и на основание чл.38, ал.2, вр. ал.1, т.3 от Закона за адвокатурата, вр. чл.8, ал.2, т.3 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, на адвокат З. С. следва да се присъди адвокатско възнаграждение в размер на 383,47 евро за оказаната безплатна правна помощ.

По изложените съображения и на основание чл.221, ал.2, пр.1 от АПК, Административен съд – София-град

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 4647 от 22.12.2025 г. по анд № 10109/2025 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 10 състав, и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице рег. № 228зз-521 от 05.06.2025 г., издадена от С. Т. К. – полицаи при 04 РУ - СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР на Д. А. Г. е наложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адвокат З. С. сумата от 383,47 евро – адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал.2, вр. ал.1, т.3 от Закона за адвокатурата.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: